

FKF má í størri mun vera ráðgevi hjá kommununum

Í samráðingum við teir serkønu er kommunan altíð tann veikari tí hon hevur ongan serkønan undir liðini

Í hesum døgum skulu bý- og bygðaráðslimir velja formann í Føroya Kommunufelag fyri tey komandi tvey árin. Triggir eru uppstillaðir: núverandi formaðurin, Jógvan K. Mørkøre, á Eiði, næstformaðurin í starvsnevndini í kommunufelagnum, Heini O. Heinesen, Kunoy, og fyrrverandi formaðurin í felagnum, Hans Jørgensen, Miðvági.

Hetta er helst fyrstu ferð, at eitt formansval hevur fingið størri almennan áhuga. Valevni eru farin at skriva í bløðum. Bræv er sent bý- og bygðaráðslimum. Og ein «telefon-agitation» fer eisini fram. Sosialurin hevur havt eina samrøðu við Hans Jørgensen um Føroya Kommunufelag, FKF, gongdina tvey tey seinastu árin og um virkið felagsins ta tíðina, hann var formaður.

— Endamálið við kommunufelagnum er at fáa kommunurnar í henda felagsskap, soleiðis at tær standa sterkari mótevnis lands-, stats- og privatum myndugleikum um felags áhugamál, visir Hans Jørgensen á.

Eigur at hava ráðgevi virksemi

— Somuleiðis má endamálið hjá kommunufelagnum vera at vera ráðgevi hjá kommunum á ymiskum hátt. M.a. við at felagsskapurin savnar upplýsingar frá kommununum og skipar hesar í skjalagoymslu felagsins, soleiðis at kommunur kunnu venda sær til FKF og spyrja um forðømi av hesum ella hasum slag hava verið.

— Í hvørjum máli til domis?

— Tað kann vera í máli um ognartøku, um byggiloyvi, um víðurskipti við SEV ella Landsverkføðingin o.s.fr.

— T.d. kemur SEV og samráðist við eina einstaka kommunu um t.d. linjuføring o.o. el-viðurskipti, í staðin fyri at tað vóru fastar reglur ella ásetingar millum SEV og FKF um tey ymisku fyrbrigdi.

— Tað sama kann sigast um Landsverkføðingin, ella almennarbeiði í heila tíð, sum privatir entreprenørar eisini gera. Vanligt er, at arkitektar ella verkføðingar gera projekt fyri kommunur.

Søkt verður um studning sambært projektunum. Men tá so arbeiðið er liðugt, hevur kostnaðarmetingin langt frá hildið.

Kommunan tann veikari

— Kommunur, ella kommunumenn, sum ikki eru vanir við slík arbeiði, trúgva, at hetta heldur. Men tað visir seg ferð eftir ferð, at ymiskt er gloynt — innbúgv ella samsýning fyri eftirlit t.d.

— Men hesum ampunum slappst undan, um kommunur høvdu kunnað vent sær til FKF, og spurt, um projektið er rimuligt og um kostnaðarætlanin er eftirfarandi sum endaligur kostnaður.

— Kommunufelagið eigur at taka sær av slíkum máli, og tað kann felagið gera, men tað verður ikki gjørt. Rættast hevði verið, um slíkir konsulentar — sakkøni — vóru knýttir at kommunufelagnum, tí ein vanligur bygðaráðslimur hevur ongan forkunnleika at fara í samráðingar við serkønar hjá almennum ella

Hans Jørgensen: — Endamálið við kommunufelagnum, FKF, er at fáa kommunurnar at virka í felag, soleiðis at tær standa sterkari móti myndugleikum, og at vera ráðgevi hjá kommununum á ymiskum hátt

privatum stovnum, tí hann hevur ongan serkønan at hjálpa sær. Og kommunan verður

altíð tann veikari parturin. — Tí eigur kommunufelagið at fáa eitt slíkt konsulentvirksemi, tá tíðin er komin og felagið er bugvið til tað, sigur Hans Jørgensen.

Nógv virksemi dottið niður fyri aftur

Leiðslan í FKF skal ikki hava patentloysnir men við skeiðum og ráðstevnum fremja hugsjónirnar hjá kommununum

— Leiðslan í kommunufelagnum eigur ikki at hava eina patentloysn til tey ymisku trupulleikarnar og málini, ið taka seg upp, og koyra eftir henni. Í staðin skal leiðslan hava regluligt samband við kommunurnar og gjevnum ráðstevnur og skeið fremja hugsjónirnar hjá kommununum.

Hans Jørgensen visir á, at hetta varð gjørt í formansstjóð hansara í kommunufelagnum í stóran mun. Tað eina árið, hann var formaður, vitjaði leiðslan í felagnum tær flestu limakommunurnar

og hevði skeið ella ráðstevnur í øllum sýslunum.

— Tað, sum kom burtur úr, var grundarlagið undir arbeiðnum hjá leiðsluni í kommunufelagnum. Ein beinleiðis avleiðing var tann stóra ráðstevnan í Vágum fyri bý- og bygðaráðslimum og kommunal-um starvsfólki. Og eitt beinleiðis úrslit av hesi stevnu er, at kommunufelagið hevur ein skjala- goymslulýkil, sum er lættur hjá kommununum at brúka. Við hesum lykli er lætt at finna mál fram, soleiðis at bý- og bygðaráðslimir kunnu siggja,

hvussu líkandi mál eru greidd.

Fundarvirksemi datt niður fyri

— Vit vóru eisini farnir undir at fáa skrivararnar saman til at gera eitt uppskot um meira tíðarhóskandi bókhaldsskipan fyri kommunurnar.

— Harumframt høvdu vit lagt ætlanir um, at kommunuverkføðingar komu saman at tosa um kommunal víðurskipti. Og á fundinum, vit høvdu,

fingu vit ta fatan, at tað er neyðugt, at bygðaráðsformenn møtast og tosa um aktuall mál, og um mál, ið kommunufelagið eigur at taka sær av. Men tverri steðgaði hetta virksemið upp, áðrenn tað av røttum varð komið fyri seg.

Einki gjørt við landsbyggireglugerðina

Eitt beinleiðis úrslit av fundinum í sýslunum var, at kommunufelagið fór av nýggjum at ganga ígjøgnum uppskotið til eina landsbyggireglugerð, sum Landsverkføðingin hevði gjørt frammanundan.

— Hetta lótu vit ein

arbeiðsbólk, sum hevði kommunuverkføðingar og bygðaráðsmenn sum limir, gera, tí tað var ein sannroynd, at tær vanligu byggireglugerðirnar hjá teimum kommunum, sum høvdu fingið byggisamtykt, ikki vóru nógv umfevandi.

— Tí mettu vit, at tað var neyðugt við eini landsbyggireglugerð, sum í størri mun gekk áhugamálinum hjá kommunum á móti enn tað uppskotið, sum var gjørt.

— Arbeiðsbólkurin gjørdi eitt stórt arbeiði, men reglugerðin er ikki komin í gildi enn, hóast tað eru tvey ár síðan, at arbeiðið var liðugt. Og tað er avgjort neyðugt at fáa hesa landsbyggireglugerðina.

— Hvi er ikki meira hent

í hesum málinum?

— Eg rokni við, at leiðslan í kommunufelagnum hevur lagt ov lítið í at fáa hetta málið avgreitt.

At enda sigur Hans Jørgensen, at slíkar ráðstevnur, skeið og fundir, sum skipað varð fyri undan hesi setanini, kunnu geva skrivstovu kommunufelagsins stóra vitan, ið kann gevast víðari til einstøku bý- og bygðaráðini, tá tey hava brúk fyri tí.

Í eini komandi samrøðu er evnið «kommunurnar og landið» og renovatiónsmálið og IRF, sum Hans Jørgensen kallar fyri «Fyrsti veruligi »groni» felagsskapurin í Nordurlondum».